

Dinamica principalelor categorii de venituri și consumul populației, în ultimii 20 de ani

Adina Mihăilescu¹

Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Sursa: Revista Inovația Socială nr. 2/2010 (iulie-decembrie) pp. ...

URL stabil: <http://inovatiasociala.ro/index.php/jurnal/article/view/74>

Publicată de: Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Revista Inovația Socială este o revistă online creată în cadrul proiectului „Inovația Socială - Factor al dezvoltării socio-economice”, proiect coordonat de Prof.dr. Cătălin Zamfir în cadrul Institutului de Cercetare a Calității Vieții. Această revistă utilizează politica liberului acces la conținut, pornind de la principiul conform căruia cercetarea deschisă publicului sporește schimbul global de cunoaștere. Inovația socială este o revistă electronică pe care cititorii o pot urmări pe măsură ce este scrisă și pe care o pot scrie ei înșiși. Revista va avea o apariție bianuală, dar fără a avea o dată de apariție, ci un interval în care este scrisă. Astfel, în lunile ianuarie-iunie 2009 va fi scris primul număr. În perioada respectivă, pe platforma online vor fi publicate în timp real contribuțiile și dialogurile generate între cititori și contribuitori.

Prin accesarea articolelor din arhiva Revistei Inovația Socială indicați acceptarea termenilor și condițiilor de utilizare care sunt disponibile la adresa <http://www.inovatiasociala.ro/> care indică, în parte, faptul că puteți utiliza copiile articolelor doar pentru utilizare personală, necomercială. Vă rugăm să contactați redacția pentru alte tipuri de utilizare la adresa contact@inovatiasociala.ro.

Orice copie a materialelor din Revista Inovația Socială trebuie să conțină aceeași notă de drepturi legale, așa cum apar acestea pe ecran sau tipărite.

Dinamica principalelor categorii de venituri și consumul populației, în ultimii 20 de ani

Adina Mihăilescu

Rezumat:

În acest studiu s-a urmărit dinamica principalelor categorii de venituri ale populației, în perioada 1989-2010, scăderea acestor venituri în urma reducerii salariului mediu net cu 25% și a pensiei cu 15%, începând cu luna iunie 2010, dar și modul cum acoperă aceste venituri, coșul de bunuri și servicii minim necesare traiului decent de viață și traiului de subsistență.

Cuvinte cheie: salariu mediu net, salariul minim, pensia medie netă, minimul de trai decent, minimul de subsistență.

Abstract:

In this study we analyse the dynamics of the main sources of income of the population during the period 1989 – 2010, the decrease of these incomes as a consequence of decreasing the medium income by 25% and the pensions by 15% starting with June 2010, but also the way how these revenues cover the minimal basket of goods and services for a decent life and subsistence.

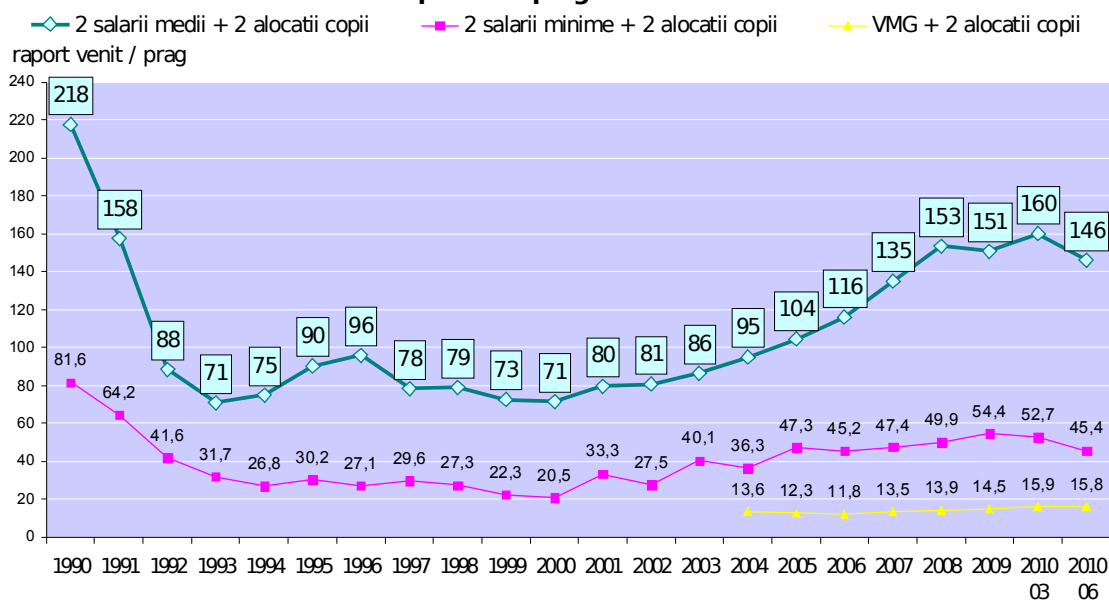
Cuvinte cheie: net average wage, minimum wage, net average pension, minimum standard of living, minimum subsistence.

Pornind de la actualele probleme sociale, din societatea noastră, este necesar ca oamenii de știință să se preocupe de sărăcia din societate, de categoriile de populație marginalizate, ca și de veniturile acestor familii în vederea atingerii unui nivel **minim de sănătate și demnitate**.

Pentru o comparabilitate a datelor privind ceea ce se **consumă în mod curent** de populația României, și care de altfel, sunt declarate de aceasta, prin completarea unor chestionare, furnizate de Institutul Național de Statistică, și ceea ce este **necesar a se consuma** de către populație pe baza unor norme stabilite în mod științific, vezi minimul decent de trai din același tabel, calculat de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, vom prezenta, în cele ce urmează, consumul minim decent pe diferite categorii socio-ocupaționale din mediile urban și rural.

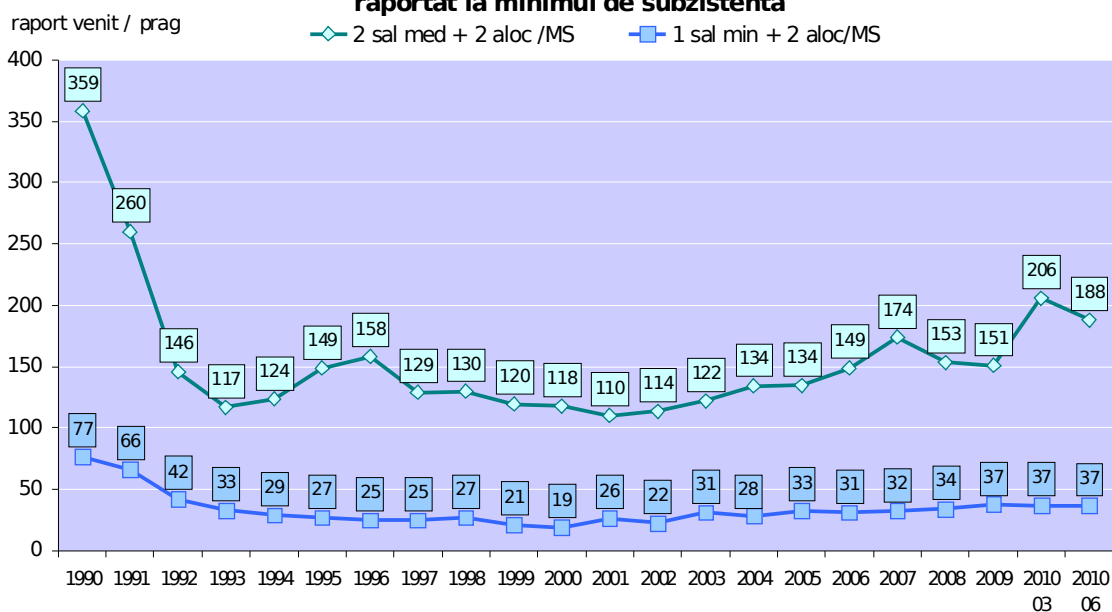
Familia de doi adulți cu doi copii în întreținere având un venit format din două salarii medii și alocațiile copiilor au putut acoperi coșul de produse și servicii corespunzător acestui tip de familie începând cu anul 2005, intervalul de timp ce a precedat acest an a permis familiei să cumpere doar 75% din acest coș, exceptând anii de început ai analizei 1990 și 1991, iar în ceea ce privește un venit format dintr-un salariu minim și alocațiile copiilor nu puteau acoperi decât o cincime din acest nivel decent de trai, în perioada 1992-2004.

Veniturile familiei de 2 adulti si 2 copii raportat la pragul de saracie

Surse: calculat după metodologie ICCV pe baza datelor din INS – *Veniturile și consumul populației (1990-2010)*

Veniturile familiei de 2 adulti si 2 copii raportat la minimul de subzistenta

Surse: calculat după metodologie ICCV pe baza datelor din INS – *Veniturile și consumul populației (1990-2010)*

Familia monoparentală constituită dintr-un adult și un copil în întreținere putea cumpăra doar jumătate din bunurile și serviciile prevăzute în coșul corespunzător minimului de subzistență, în anul 2004 și 2008, ca spre sfârșitul intervalului să nu mai poată acoperi decât o treime din acesta.

Situația este dramatică și în cazul analizei unui salariu minim și o alocație de copil, acest venit acoperind minimul de subzistență doar în anii 1991, 1994, 2005 și 2008.

Sfârșitul intervalului de analiză plasa această familie pe un nivel de 62% din valoarea coșului corespunzător unui trai de subzistență. Nivelul este acoperit doar atunci când luăm în calcul, un salariu mediu și alocația copilului, pe tot parcursul intervalului de analiză.

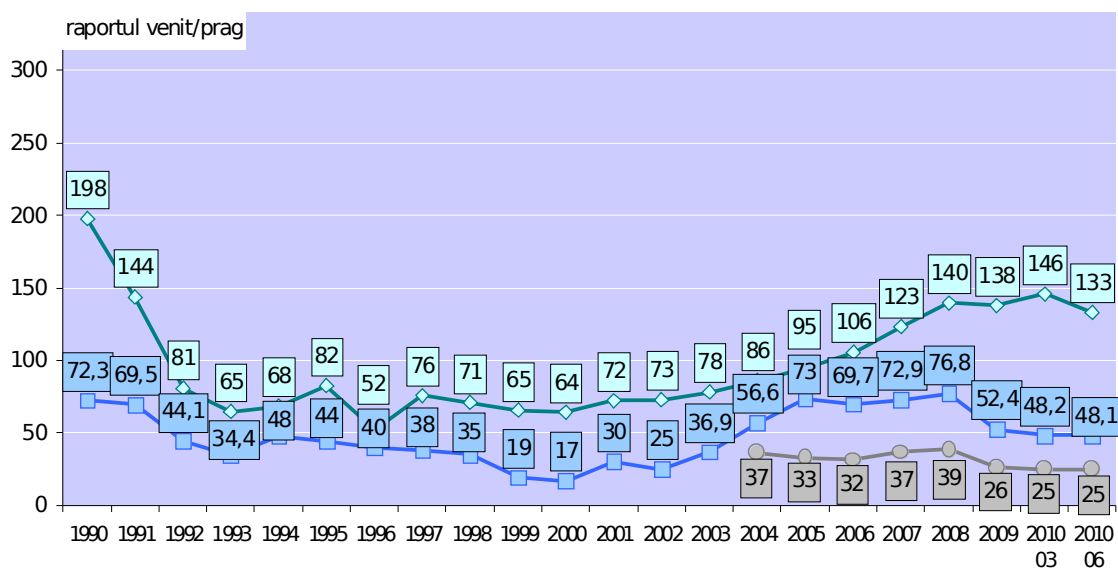
Minimul decent de trai nu a putut fi acoperit de un venit constituit dintr-un salariu mediu și o alocație de copil în anii 1992, 1993 și apoi în intervalul de timp 1999-2003, atunci când liberalizarea completă a prețurilor și scumpirea utilităților la apă caldă, căldură și energie electrică au determinat ca, această familie, să fie în incapacitatea de a-și acoperi bunurile de consum prevăzute la acest minim.

Situația devine mai dramatică dacă luăm în calcul un venit minim garantat și o alocație. Acest minim nu poate fi acoperit decât la o treime din valoarea lui, scăzând la o pătrime spre sfârșitul intervalului 2009-2010.

Veniturile familiei monoparentale cu 1 copil

raportate la minimul decent

—◇— 1 salariu mediu + 1 alocație —■— 1 salariu minim + 1 alocație —●— VMG + 1 alocație

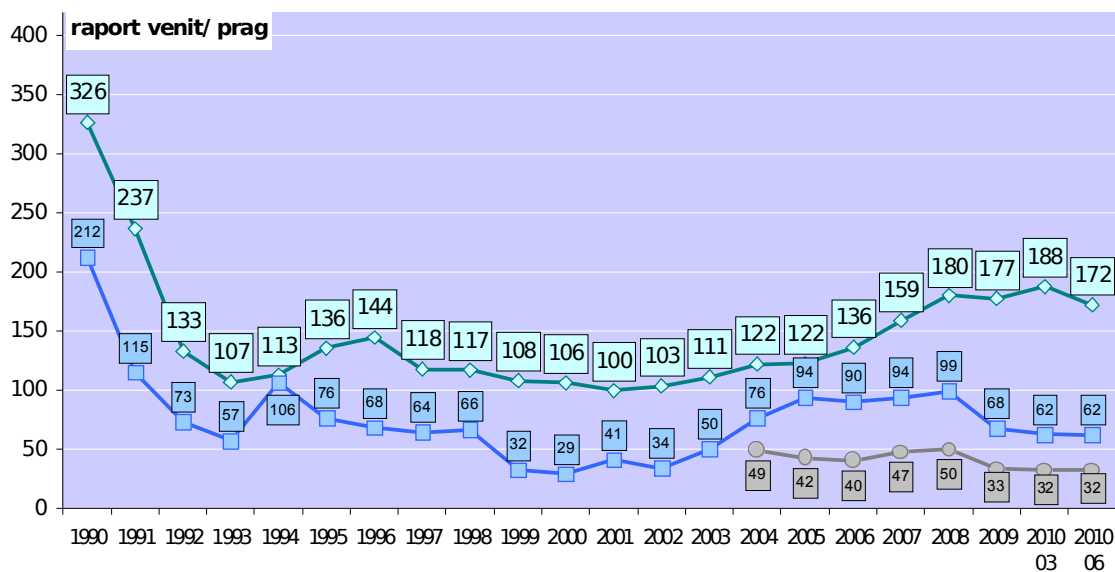

Surse: calculat după metodologie ICCV pe baza datelor din INS – *Veniturile și consumul populației (1990-2010)*

Veniturile familiei monoparentale

raportat la minimul de subzistență

◆ 1 salariu mediu + 1 alocație ■ 1 salariu minim + 1 alocație ● VMG + 1 alocație

Surse: calculat după metodologie ICCV pe baza datelor din INS – *Veniturile și consumul populației (1990-2010)*

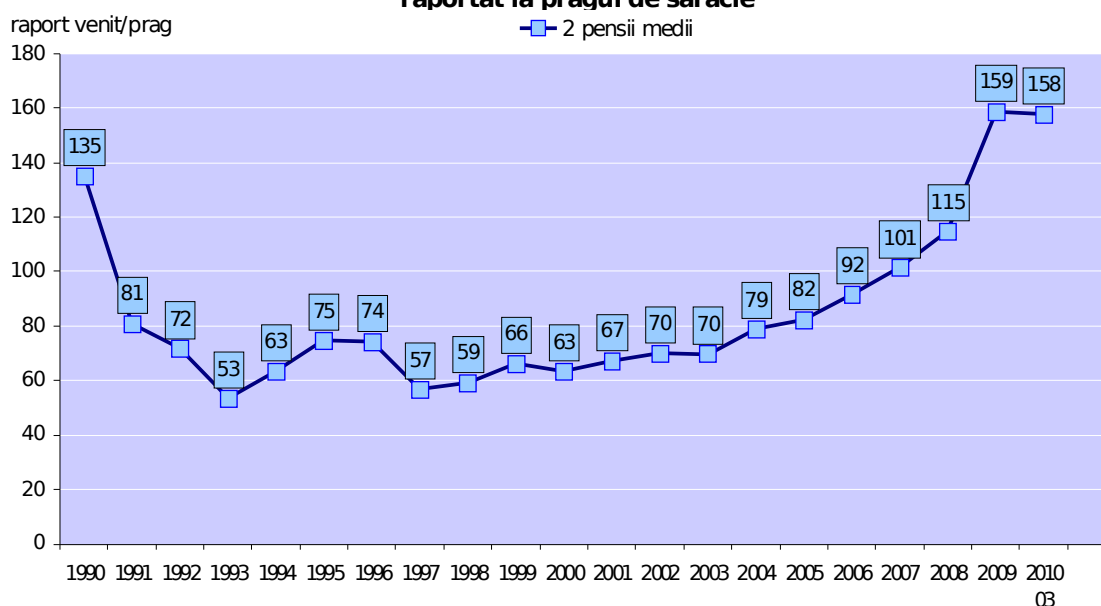
Două pensii medii de asigurări sociale de stat au acoperit valoarea coșului de consum pentru doi pensionari spre sfârșitul intervalului de analiză, începând cu anul 2008, ajungând să fie cu peste jumătate mai mult în anii 2009-2010.

Anii cei mai dificili în acoperirea minimului decent pentru o familie de pensionari au fost 1993 și 1997 după cum se poate vedea în graficul alăturat.

Veniturile familiei de pensionari

raportat la pragul de sărăcie

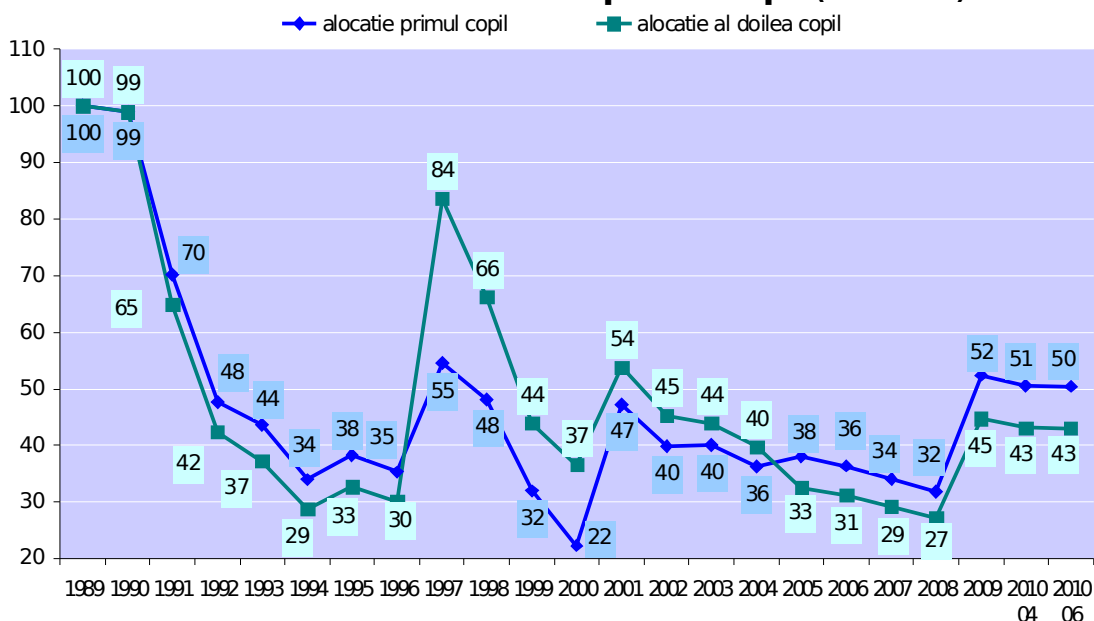
■ 2 pensii medii

Surse: calculat după metodologie ICCV pe baza datelor din INS *Veniturile și consumul populației (1990-2010)*

Anii, în care **alocația pentru copii** a cunoscut cea mai scăzută putere de cumpărare, au fost în intervalul de timp 1992-1996, apoi perioada 1999-2008, cea mai accentuată scădere întâlnindu-se în 2000 (22,3% la alocația primului și 36,6% la alocația celui de-al doilea copil șamd.); schimbările pozitive din 1997 și 1998 au fost rezultatul majorării alocației la 50.000 lei (de la 12.500 lei) în februarie 1997 și al acordării alocației suplimentare pentru copiii de rangul 2 la 4, iar creșterea spectaculoasă din 2009 se datorează modificării alocației de la 24 la 42 de lei, valoare care se menține constantă și în iunie 2010.

Dinamica alocației de stat pentru copil (1989=100)

Surse: calculat după metodologie ICCV pe baza datelor din INS – *Veniturile și consumul populației (1990-2010)*

Structura cheltuielilor totale de consum, pentru minimul decent de trai, la diferite tipuri de familii și compararea minimului decent calculat de ICCV și INS (%)

Cheltuieli totale de consum	Familie de 2 salariați și cu 2 copii în întrețineri – ICCV/ Familie cap de gospodărie	Familie de 2 pensionari – ICCV/ Familie cap de gospodărie pensionar-INS
	cap de gospodărie salaria	

	t -INS			
	ICCV* - MD	INS	ICCV* - MD	INS
-alimente și băuturi (autoconsum în mediul îmbrăcăminte,	45,5	44,8	40,7	48,8
-locuință, apă, electricitate, gaze și alți	6,1	7,2	4,3	4,9
-mobilier, dotare și întreținerea locuinței	13,3	12,6	18,0	16,6
-sănătate	3,1	5,6	3,9	4,9
-transport	5,8	2,3	8,6	8,0
-poștă și telecomunicații	7,2	7,1	7,9	3,8
-educație, recreere și	0,9	6,2	1,4	4,3
-diverse produse și servicii* *	2,3	8,4	2,0	5,3
- fond de siguranță și	5,8	5,8	3,2	3,4
Total valoric (trim.III 2009 medii lunare pe sezonul)	10,0	-	10,0	-
	1964	1807,97	1224	123
				8,19

Sursa: Buletinul Veniturile și consumul populației, trim. III 2009, INS, București, 2010, tabelul 14/p.48.

Legendă: MD=minim decent; MS=minim de subzistență; ICCV=Institutul de Cercetare a Calității Vieții; INS=Institutul Național de Statistică.

Bibliografie

- Barbu, Gheorghe, „Nivelul minim de trai – concept și instrument operațional în realitatea românească”, Revista Calitatea Vieții 3-4, Editura Academiei Române, București, 1992.
- Deihl, Hans; Ludington, Aileen – „Tablete de stil de viață”, Casa de Editură Viață și Sănătate, București, 2005.
- Gonțea, Iancu, „Alimentația rațională a omului modern”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975.
- Mărginean, Ioan; Bălașa, Ana (coord.) – „Calitatea vieții în România”, Editura Expert, București, 2002.
- Mihăilescu, Adina, „Nivelurile minime de trai în condițiile actuale în mediul urban”, Revista Calitatea Vieții 1-2, Editura Academiei Române, București, 2001.
- Mihăilescu, Adina, „Nivelurile minime de trai decent și de subzistență în România în mediul rural”, Revista Calitatea Vieții 1-4, Editura Academiei Române, București, 2002.
- Mihăilescu, Adina, „Minimul de trai și costurile sociale concepte operaționale în analiza calității vieții”, Editura A' 92, Polirom, Iași, 2004.
- Mincu, Iulian, „Alimentația rațională a omului sănătos”, Editura Medicală, București, 1975.
- Stănculescu, Sofia Manuela, Berevoescu, Ionica (coord.), „Sărac lipit, caut altă viață!”, Editura Nemira, București, 2004.

- Zamfir, Cătălin, coord. „Dimensiuni ale sărăciei”, Editura Expert, București, 1995